Anul 43-lea | Preţul 3 Lei Duminecă 13 Octomvrie 1935 | Cenzurat | No. 42

BIBLIOTECA CENTRALĂ

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, naţională şi politică, înfiinţată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREŢUL ABONAMETULUI
Pe un an . . . . . Lei 140.—
Pe o jumătate de an . . . Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăţi şi autorităţi 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator
Redacţia şi Administraţia:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poştă)
Telefon Nr. 182
Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAŢIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr 12
Preţul inseratelor:
Un şir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Răsboiul italo-abisinian

S'a început de 10 zile. — Italienii înaintează cu cavalerie, tunuri, mitraliere şi avioane. — Trupele italiene au ocupat mai multe oraşe. — Abisinienii încă se apără, dar ei n'au armament modern

Ceeace nu s'a mai putut împiedeca, a urmat acum 10 zile. Armatele italiene au pornit la atac contra Abisinienilor. O declaraţie de răsboiu, în toată forma, nu s'a făcut. Intre Somalia Italiană şi Abisinia n'ar exista graniţă regulată, — spun Italienii, — prin urmare ei n'au declarat răsboiu, ci au pornit la atac contra celorce i-ar împiedeca să-şi întindă aripile.

Armatele italiene au început înaintarea din 3 părţi. Dar cucerirea Abisiniei nu va fi lucru aşa uşor, deşi Italienii n'au în faţa lor o armată modernă. In schimb Abisinienii sunt răsboinici de felul lor. Armele lor sunt: pusca, revolverul, cuţitul. Luptă până când ajung corp la corp. Asta s'ar fi întâmplat deja în ultimele zile, înainte de cucerirea oraşului Adua.

Localizarea răsboiului în Africa

Asta e de prezent grija cea mare a tuturor ţărilor din lume: să se facă orice se poate, ca răsboiul să nu se întindă peste Africa. Ideia e frumoasă. Toate statele doritoare de pace o aprobă. Numai de n'ar sări vreo scânteie de pe undeva!

Englezii au luat cele mai întinse măsuri petru înconjurarea unui mare răsboiu. Flota engleză, care stăpâneşte mările, stă gata să pornească contra celorce vor face mişcări pentru întinderea răsboiului. Severitatea engleză a pus pe gânduri pe ducele Musolini.

Ce face Liga Naţiunilor?

Decând s'au pornit luptele în Africa, la Liga Naţiunilor în Geneva e o mare frământare, între bărbaţii politici adunaţi acolo din diferite părţi ale lumii.

S'a întrunit comisie specială însărcinată cu studierea conflictului italo-abisinian. După cercetările făcute, comisia a constatat că răsboiul a fost provocat de Italia. Prin urmare, Italia este *agresor* (a atacat o altă ţară), pentru care lucru trebue pedepsită. De aceiaş părere a fost şi consiliul Ligei Naţiunilor.

Când scriem aceste rânduri, Joi dimineaţa, 10 Octomvrie, la Geneva s'a întrunit adunarea Ligei Naţiunilor. Iau parte delegaţi ai celor peste 50 de ţări, cari fac parte din Ligă. Prima şedinţă a avut loc eri Miercuri după amează. Se discută: Ce măsuri să se ia faţă de ceice au provocat răsboiul?

In aceste zile, toată lumea priveşte spre Geneva. Ce va hotărî Liga Naţiunilor? Va putea contribui la scurtarea răsboiului? Ce se va întâmpla, dacă la Geneva nu vor fi toate ţările membre ale Ligei de aceiaş părere?

Iată câteva întrebări, cari în aceste momente frământă lumea întreagă. In cele următoare dăm unele amănunte, cari să lămurească situaţia ce a urmat după începerea luptelor în Africa.

*

Prima cucerire a italienilor

După câteva zile dela deslănţuirea răsboiului, armatele italiene, conduse cu multă destoinicie au ajuns să arboreze drapelul pe fortul Adua, oraş aşezat la câtiva kilometrii dela graniţa care desparte Eritreea de Abisinia. Lupta a fost foarte crâncenă şi cu mari pierderi suferite de armata abisiniană.

Armata Italiană înainteară cu zor

Ultimele ştiri sosite de pe frontul italo-abisinian, par a fi din ce în ce tot mai înspăimântătoare. Astfel se spune că în ultimile zile s'au înregistrat unele acţiuni însemnate ale trupelor din cele două tabere. Aviaţia italiană a înnintat până la sud de oraşul Makalle, în apropiere de râul Takazze. Armata abisiniană a suferit mari pierderi de soldaţi şi chiar comandanţi.

Oraşul sfânt, Axum, în pragul cuceririi de către italieni

După ştirile date de trimişii specialişti ai ziarelor italiene în Abisinia, rezultă că armata italiană înaintează în direcţia Axum, oraşul sfânt al abisinienilor, cu gândul de cucerire. Se crede că în câteva zile această cetate abisiniană va fi în mâinile italienilor.

Un contraatac al trupelor abisiniene

Ziarul „Popola di Roma", scrie că trupele abisiniene au deslănţuit un contraatac în direcţia localităţii Debraison. Lupta a fost foarte violentă şi sângeroasă, pentru abisinieni, cari au început a se retrage de pe poziţiile, pe cari le-au cucerit, pentru câteva ceasuri. Avioanele italiene, au deslănţuit un puternic bombardament asupra forţelor abisiniene, cari au încercat contraatacul.

Aprovizionarea Italiei

cu cele necesare continuării răsboiului se face cu mari greutăţi. Dacă până acum a mai putut importa cele necesare din unele state europene aceasta este a se atribui faptului, că Societatea Naţiunilor era de bună credinţă că ea va renunţa la gândurile răsboinice. De prezent Anglia pune problema respectării art. 16 pin pactul Societăţii Naţiunilor, care prevede interzicerea cu desăvârşire oricărui stat, care face parte din Societatea Naţiunilor, să continue o colaborare pe teren economic şi financiar, cu statul agresor (cazul de faţă, cu Italia).

Rămâne de văzut de ce anume mijloace se va putea folosi Musolini, pentru a străbate aceste serioase piedeci cari i-se pun în cale, tocmai în aceste ceasuri de grea cumpănă pentru soarta Italiei.

Germania

până în prezent nu a luat nici o hotărîre, faţă de conflictul italo-abisinian. Dar aceasta nu înseamnă că ea stă cu mâinile încrucişate pe piept. Fabricile de armament lucrează cu mare zor, iar legăturile diplomatice cu Austria continuă să fie din ce în ce tot mai pronunţate. Din această pricină, Anglia şi Franţa se par a fi „cu ochii în patru." Pe o parte trebue să vadă ce se poate face, pentru potolirea răsboiului italo-abisinian, iar pe de altă parte să ţină în frâu pe Germania şi Austria.

După toate semnele se pare a ne găsi în pragul unor serioase evenimente, cari deslănţuindu-se vor avea urmări dintre cele mai serioase, pentru soartea popoarelor europene.

Totul atârnă de felul cum Societatea Naţiunilor va şti să conducă din frâu, Europa pe valurile furtunoase.

Anglia îşi trimite „paserile de oţel" în Egipt

Peste 1000 avioane au părăsit aeroporturile Angliei

Măsurile de prevedere pe cari le ordonă guvernul britanic, faţă de răfuiala italo-abisiniană, iau proporţii din ce în ce tot mai serioase. Astfel în zilele acestea, Anglia şi-a trimis, pe lângă alte vase de răsboiu, şi 1000 avioane, cu destinaţia regiunei Cirenaica, din Egipt, regiune unde Italia şi-a concentrat un număr de peste 80 mii oameni, sub comanda mareşalului Balbo. După ştirile cari au sosit în ultimele zile suntem în măsură să spunem, că Anglia lucreează, în prezent cu mare zor la întărirea forţelor sale navale şi aviatice. In acest scop, fabricile din Londra execută cu mare zor materialul de răsboiu, pentruca Anglia să fie pregătită pentru orice eventualitate.

Apărarea Egiptului, este singurul obiectiv, care preocupă guvernul englez, în aceste zile.

Marşul triumfal al partidului naţional-ţărănesc prin Cetatea Făgăraşului

Urmaşii lui Negru Vodă sub un singur steag, sub o singură credinţă. — Insufleţitele adunări din comunele Perşani, Noul, Scoreiu, Arpaşul de jos şi Porumbacul de jos. — Organizaţia naţional-ţărănistă dela Avrig duce salutul judeţului Sibiu. — Declaraţiile dlor Ion Mihalache şi Mihai Popovici

După cum era anunţat cu câteva zile înainte, conducătorii Partidului Naţional Ţărănesc, şi-au propus, ca în cursul lunei Octomvrie, să viziteze o seamă de organizaţii din Ardeal.

Astfel Duminecă 6 Octomvrie, dnii Ion Mihalache, preşedintele partidului, Mihai Popovici, preşedintele organizaţiilor ardelene şi Victor Moldovan, secretar general al organizaţiilor din Ardeal, venind dela Braşov, au descălecat în nebiruita cetate naţional ţărănistă dela Făgăraş.

La graniţa judeţului

Fruntaşii partidului, naţional ţărănesc, au fost primiţi în Perşani, prima comună dela intrarea în judeţ, de către vajnicul apărător al intereselor ţărănimei, dl dr. Aurel Dobrescu, fost ministru şi preşedintele organizaţiei de Făgăraş, însoţit de dnii dr. Vlaicu, Ion Aron, dna Şenchea, soţia martirului din Ţara Oltului, prof. Ursu, dr. Giurca, dr. Cosgarea, preoţii: Novac, Crişan, Boroş, precum şi un convoiu de călăreţi şi mult popor.

Cuvinte de bun sosit

Aici a luat cuvântul dl dr. Aurel Dobrescu, care, exprimându-şi bucuria de a putea saluta pe conducătorii partidului naţional ţărănesc la graniţa simbolică a jud. Făgăraş, cetate nebiruită a forţei democratice, spune că acest judeţ este format din oameni harnici, gospodari pricepuţi şi respectuoşi faţă de conducătorii interesele ţărăneşti.

Vă asigur domnule preşedinte — a încheiat dl Aurel Dobrescu — de dragostea noastră neţărmurită, dragoste pe care am arătat-o în atâtea rânduri în luptele noastre politice, pe cari Făgărăşenii le-au ridicat pe cele mai înalte culmi. Suntem gata să pornim la luptă împotriva impostorilor politici, cari ne-au răpit drepturile noastre. Fiţi bineveniţi în judeţul nostru, care nu are altceva mai bun decât steagul şi credinţa partidului naţional ţărănesc.

Cuvântul preoţilor

Părintele Boroş din Şinca Veche, în numele slujitorilor dela altarele de pe această vatră, exprimă dragostea şi salutul poporului din Ţara Oltului, popor crescut la şcoala politică a partidului naţional ţărănesc.

Răspunsul dlui Ion Mihalache

Dl Ion Mihalache, luând cuvântul, mulţumeşte în primul rând pentru primirea călduroasă ce i s'a făcut la intrarea în judeţul Făgăraşului, cetate cu minunată tradiţie şi conştiinţă cetăţenească. Niciodată nu am bănuit, că îmi va fi hărăzit să fac cunoştinţă cu Ardealul, în momente atât de înălţătoare.

Drum liber gândirii

A trecut vremea vorbelor. Trebue să trecem la fapte, cu braţul şi cu mintea. Vom da drumul braţului, pentru a stârpi mai de vreme pe duşmanii cari stau în calea desvoltării ţării şi vom lăsa drum liber gândirii cinstite şi bogate, pentru a instaura stăpânirea ţărănească.

Cuvântarea dlui Mihai Popovici

Dl Mihai Popovici, preşedintele organizaţiilor din Ardeal, spune: dl Mihalache, care este os din osul ţăranului român trebue să fie onorat şi cinstit de ţărănimea Ardealului. Făgărăşenii sunt fala ţării şi a partidului naţional ţărănesc. Aveţi în fruntea d-voastre — continuă dl Mihai Popovici — pe un om de voinţă, un om hotărît, care, cu toate bârfelile ce s'au adus la adresa lui, nu şi-a pierdut nici o clipă cumpătul.

Aveţi pe dl Aurel Dobrescu, cu care trebue să mergeţi la biruinţă, în lupta ce o vom da la 14 Noemvrie, la Bucureşti.

Şedinţa comitetului judeţean al partidului naţional ţărănesc din Făgăraş

O vizită la d-na Senchea, soţia martirului naţional dr. Şenchea

Dela Perşani convoiul maşinilor, cu fruntaşii partidului naţional ţărănesc, şi-a urmat drumul spre Făgăraş. Prin toate comunele pe unde au trecut fruntaşii partidului, au fost primiţi cu porţi de triumf, călăraşi, fanfare şi mult popor.

La ora 12 convoiul a sosit în oraşul Făgăraş, unde fruntaşii partidului, înainte de a intra în şedinţa comitetului judeţean, au făcut o vizită la locuinţa d-nei văduve Elisa dr. Senchea, unde li-s'a oferit o mică gustare.

Şedinţa comitetului judeţean în sala Transilvania

Aci erau de faţă peste 400 fruntaşi ai partidului — delegaţi ai judeţului — precum şi toţi membrii comitetului judeţean. Şedinţa a fost deschisă de dl dr. Aurel Dobrescu, preşedintele organizaţiei. In continuare au mai vorbit d-nii: dr. Cosgarea, secretarul general al organizaţiei judeţene; dl Ioan Zăgan, avocat, preşed. tineretului; dl Ion Aron, vice preşedintele organizaţiei care a spus: Strămoşii au lăsat moştenire: lupta şi jertfa, pentru nedreptăţile ce ni s'au făcut în trecut. Am dus lupte sângeroase chiar până la revoluţie. Trebuesc luate măsuri, pentru ridicarea acestui ţinut; să se aducă aici regimente, să se construiască fabrici. Acum desfăşurăm drapelele şi vom fi gata.

Cuvântarea d-lui Mihai Popovici

E un semn rău pentru liberali că seria vizitelor în Ardeal am început-o cu judeţul Făgăraş. Planul era cu totul altul. Făgărăşenii au fost pildă în marile lupte naţionale duse înainte de războiu. Jertfa d-rului Şenchea, care şi-a dat viaţa în aceste lupte, ilustrează patriotismul şi virtuţile alese ale făgărăşenilor.

Chemare la luptă

Vizitele de azi nu au ca scop tâlcuirea programului, care este îndeajuns cunoscut. Scopul vizitei noastre la organizaţiile din Ardeal, este să vă chemăm la luptă, pentrucă ţara este în pericol.

Discursul dlui Ion Mihalache

Dl Ion Mihalache, primit cu vii aplauze, a spus, printre altele, următoarele:

Lupta este grea. Problema care se pune nu e aceea de a veni la putere, ci de a stăpâni puterea. Comanda să fie la noi. Numai atunci putem spune: „Capul face, capul trage".

La provocări — răspundem!

De vor provoca, noi le vom fi recunoscători. Le vom da dovada că ştim să fim disciplinaţi şi ne facem singuri ordinea. Lupta noastră nu este cu un partid, ci cu un sistem.

Ceasul se apropie

Se vorbeşte de către unii, că nu vom veni la guvern. Avem forţe? Le avem! Avem dreptul la putere? Il avem! Ţara ne vrea, ea nu ne poate închide uşa! Suntem un partid mare, căci aşa ne arată şi adversarii noştri.

Regele este al poporului

Nu ne vrea Regele? N'are motiv! Ţara ne vrea! Ce partid are mai multe şi mari valori şi un program mai bun? Nu odată mi-a fost dat să aud vorbind pe Suveran de seriozitatea noastră. Cine a pus la îndoială calitatea noastră? Noi vom cuceri puterea, căci ni-se cuvine — a încheiat dl Ion Mihalache declaraţiile făcute în faţa comitetului judeţean.

*

După şedinţa comitetului judeţean, a avut loc o masă în restaurantul Mexico.

Continuarea marşului triumfal Adunarea dela Noul Român

La orele 2½ după amează d-nii Ion Mihalache, Mihai Popoviciu şi Victor Moldovan, însoţiţi de dl Aurel Dobrescu, precum şi alţi fruntaşi ai partidului din judeţul Făgăraş, au plecat la Noul Român, comuna de naştere a fruntaşului Ion Aron — zis şi „Românul" — unde a avut loc o grandioasă demonstraţie a forţei naţional ţărăniste din dreapta Oltului.

O primire ca'n poveşti

La câţiva kilometri depărtare de Noul, fruntaşii partidului au fost primiţi de un număr de câteva sute călăreţi şi o trăsură la care erau înhămaţi 4 ducipali albi. Cu acest imposant cortegiu, fruntaşii politici au intrat în comuna Noul Român, unde aşteptau câteva mii de ţărani din comunele situate în partea dreaptă a Oltului.

Dela tribuna, frumos împodobită cu covoare ţărăneşti, a luat cuvântul, cel dintâiu, dl Ion Aron, arătând poporului meritele fruntaşilor naţional ţărănişti.

Dl Aurel Dobrescu cheamă poporul la luptă, asigurând că izbânda va fi de partea partidului naţional ţărănesc.

Infrăţirea dela Porumbacul de jos

Organizaţia naţional ţărănistă dela Avrig duce salutul judeţului Sibiu

Dat fiind faptul că Porumbacul de jos este situat la graniţa de apus a judeţului Făgăraş, aci s'a fixat, pentru ora 4 după amiază ultima întrunire naţional ţărănistă din Ţara Făgăraşului.

Incă de pe la ora 3 mulţimea de popor, tineri, bătrâni şi femei au venit din comunele vecine ca să întâmpine cu flori şi însufleţirea lor pe acei soli cari întruchipează în ei speranţa unor vremi mai bune.

Organizaţia dela Avrig răspunde chemării Făgărăşenilor

La orele 3 jum. d. m., soseşte în comuna Porumbacul de jos un impunnător cortegiu în frunte cu fanfara avrigenilor şi cu dl Nicolae Nicoară, învăţător. Convoiul era format din organizaţia naţional ţărănistă dela Avrig, în frunte cu preşedintele Gligorie Bădilă, precum şi delegaţia tineretului naţional ţărănesc din comunele Avrig, Glâmboaca, Racoviţa şi Săcădate.

(Urmare în pagina a 5-a)

INFORMAŢIUNI

M. S. REGELE CAROL II împlineşte la 16 Octomvrie 42 ani de viaţă Pregătirile în vederea acestei sărbătoriri naţionale se vor face îndată după întoarcerea guvernului şi a Suvernanului dela manevrele regale, cari se desfăşoară în Bucovina. Cu acest prilej vor sosi în ţară câteva ilustre rude ale Casei regale.

Dl IULIU MANIU LA ZALĂU. Contrar unor zvonuri, cari s'au dat în gazete, dl Iuliu Maniu a luat parte la adunarea organizaţiei naţional ţărănistă din Zalău, jud. Sălaj, unde se găsea şi dl Ion Mihalache, Mihai Popovici şi alţi fruntaşi ai partidului. Dl Iuliu Maniu a asigurat pe dl Ion Mihalache de tot sprijinul d-sale şi al întregii organizaţii din acest judeţ de frontieră.

MARI MANIFESTAŢII ANTIREVIZIONISTE, au avut loc, Duminică 6 Octomvrie, în oraşele Washington şi Filadelfia, din America. Aceste manifestări au fost organizate de Liga Antirevizionistă a Micei Înţelegeri, la care au luat parte un mare număr de Români, Cehoslovaci şi Jugoslavi. Vorbitorii, după ce au arătat suferinţele Românilor, Iugoslavilor şi Cehoslovacilor, îndurate sub stăpânirile streine, au înfierat cu multă îndârjire propaganda obraznică, pe care o fac Ungurii în toată Europa şi mai ales în America.

O TRISTĂ AMINTIRE. In ziua de 9 Octomvrie c., s'a împlinit un an, de când au căzut sub gloanţele ucigaşilor în oraşul Marsilia, din Franţa, ilustrele personalităţi şi străjeri ai păcii: Alexandru, Suveranul Jugoslaviei şi Louis Barthou, fost ministru francez. In această zi de dureroasă amintire s'au oficiat slujbe religioase, pentru odihna sufletului acelora, cari au căzut în slujba frumoasei idei de pace.

MINUNEA DELA MAGLAVIT a pus pe gânduri chiar şi o seamă de curioşi streini, cari se grăbesc să meargă la faţa locului, pentru a se convinge de adevăr. Astfel ziarista germană Elisabeta Nälenburg, a fost trimisă de mai multe ziare din Berlin, la Maglavit, pentru a se informa asupra acestui curios caz, care a făcut şi va mai face încă multă vâlvă.

ELIBERAREA CONTIGENTULUI 1934 se va face pe data de 16 Octomvrie, după ce regimentele se vor reîntoarce din manevre. La 1 Aprilie anul viitor se va face încorporarea contigentului 1935.

OPRIREA EXPORTULUI de arme în Italia şi Abisinia, a fost interzis cu desăvârşire de către guvernul american, care a trimis, în acest scop, ordine severe către toate punctele vamale.

UN PUTERNIC FOC a cuprins zilele acestea o clădire „zgârie nori" din oraşul Chicago (America). Au pierit în flacări 20 de persoane şi alte 75 au rămas împresurate în flacări, ele fiind scăpate de pompieri cu mare greutate.

NEGUSUL A LUAT COMANDA. Ultimele ştiri anunţă, că două puternice coloane, formate din mai multe zeci de mii de soldaţi abisinieni, s'au adunat în jurul localităţii Dessie, din regiunea Magdala (Abisinia). Aceste forţe armate au fost puse sub comanda Negusului.

SUEDIA, prin guvernul său, a autorizat Crucea Roşie naţională, să trimită câteva ambulanţe şi echipe sanitare de ajutoare, pentru a da concursul trupelor abisiniene, ajutând la lecuirea răniţilor cari cad pe frontul de luptă.

CUNUNII. Dumitru Nicolaescu şi Chivuţa Cruţu şi-au serbat cununia religioasă Duminecă 6 Oct. c., în biserica ort. din Săcădate.

— Man Ilcuş cu Aniţa Mingioae şi Ioan Lungu cu Paraschiva Jianu, îşi vor serba cununiile religioase în biserica din Răşinari.

— Ioan Ursu cu Elisabeta Marcu îşi vor serba cununia religioasă în biserica ort. din Sebeş-Alba.

— Le dorim la toţi fericire şi noroc!

SOCIETATEA Ortodoxă Naţională a Femeilor Române oferă cu lei 2000 lunar toată întreţinerea studentelor din Bucureşti în căminul său din str. Principatele Unite 63, având ocrotire familiară, îngrijire sufletească la capela societăţii şi tot sprijinul moral, ce se cuvine tineretului. Căminul se deschide la 1 Noemvrie 1935.

GUVERNUL TURC, ca o prevedere, a luat măsuri, pentru întărirea forţelor aeriene de pe malul Mării Egee.

O CONFERINŢĂ DESPRE ABISINIA se va ţine Sâmbătă 12 Octomvrie c., la orele 8 seara, în sala festivă a prefecturei de judeţ, de către dl Stefan Straton, publicist, care a făcut o călătorie în această ţară. Conferenţiarul cunoscând în amănunt viaţa şi situaţia din Japonia, China şi Mongolia, va întregi conferinţa cu câteva descrieri interesante, în legătură cu cele văzute în aceste locuri îndepărtate. Studenţii şi elevii de şcoală, precum şi publicul vârstnic vor avea prilejul să asculte o oră de geografie instructivă şi interesantă.

PREMILITARE. Potrivit prevederilor Legei şi Regulamentului de Pregătire Premilitară, începând dela 1 Noemvrie c., toţi tinerii născuţi în anul 1917, contingentul 1939, sunt obligaţi a se prezenta pentru a urma pregătirea premilitară.

— Tinerii cari în conformitate cu art. 2 din Legea P. P. sunt supuşi obligaţiunilor pregătirei premilitare, nu pot studia în străinătate decât cu aprobarea Inspectoratului Pregătirei Premilitare.

NUMIREA STRĂZILOR. Primăria municipiului Sibiu invită pe toţi proprietarii de case, din acele străzi, a căror denumire s'a schimbat sau a fost recent fixată, să respecte regulamentul municipal asupra ordinei publice, şi să aplice pe casele lor tăbliţe obligatorii cu denumirea oficială a străzii şi cu numărul casei stabilit de municipiu.

TÂRG DE TAURI de rasa simental şi pinzgau, se va ţine în oraşul Sibiu (pe locul târgului de vite), în ziua de 29 Octomvrie 1935. Fiind acesta un bun prilej, îndrumăm pe agricultorii şi crescătorii acestor soiuri de vite, să se prezinte în număr cât mai mare, având ocazia să-şi vândă vitele în condiţii mai bune.

S'A PIERDUT: un căţel de vânătoare (copoi). Aflătorul să-l aducă în strada Nocrich Nr. 26, unde va primi o recompensă.

Plantarea de toamnă. Pomi fructiferi, arbuşti, trandafiri şi toate celelalte plante se pot sădi toamna până nu a îngheţat pământul. Udarea nu e necesară, în schimb e recomandabil a călca pământul bine şi a face un muşuroiu în jurul pomilor şi arbuştilor nou plantaţi.

NUMERI DE PROBĂ din „Foaia Poporului", trimitem gratuit, la cine cere prin o carte postală.

CINE câştigă 3 abonaţi la „Foaia Poporului", primeşte o carte frumoasă de citit.

Un apel către abonaţi

In fiecare săptămână, noi, cei cari scriem „Foaia Poporului", ne străduim să dăm cetitorilor noştri un material bogat şi ales, care să alcătuiasă pentru ei o adevărată hrană sufletească.

Punem, în coloanele foii, veşti şi întâmplări din politica externă, icoane din politica din sânul ţării, chestiuni economice, sociale, culturale, veşti de pe satele şi oraşele noastre. In stârşit tot ceeace e bine să ştie şi să cunoască un gospodar vrednic al veacului în care trăim. Şi lucrul acesta îl facem de 43 ani, ceeace nu e puţin în viaţa culturală a unui popor, ca al nostru.

Cetitorii noştri, însă, ne vor da dreptate şi ne vor înţelege, dacă le spunem, că şi noi luptăm cu greutăţi băneşti nespus de mari. Criza, care bântuie cu atâta înverşunare pretutindeni, ne-a atins şi pe noi şi ne face să suferim mult din pricina ei.

Munca noastră, însă, este mult prea folositoare Neamului, pentruca ea să poată fi părăsită. „Foaia Poporului" putem spune, că este tot atât de trebuincioasă vieţii sufleteşti a poporului nostru, după cum ne este trebuincios, pentru viaţa trupească a tuturora, aerul şi lumina.

De aceea, acum la jumătatea anului, adresăm cetitorilor noştri un călduros şi stăruitor apel, rugându-i să nu ne dea uitării şi cei cari au restanţe să le achite, iar cei cărora le expiră acum abonamentele, să le reînoiască. Cine nu o mai vrea, încă să scrie ca s'o oprim.

Dacă cetitorii noştri îşi vor face datoria faţă de foaie, plătind cinstit, atunci vom putea să ducem şi noi, cu puteri mai bune, lupta pentru luminarea şi ridicarea poporului.

Nădăjduim că glasul nostru nu va răsuna în pustiu. **Adm. „Foaia Pop."**

Dr. ITTU, medic, s'a reîntors şi consultă zilnic. — Raze Röntgen, Diatermie, Raze Ultraviolete, electrizări etc. — Sibiu, strada Regina Maria (Cisnădiei) No. 36. Telefon 280. — **Primeşte bolnavi în Sanator.** 16355

Cele mai **practice şi ieftine cadouri** puteţi să cumpăraţi numai la: **Emil Höchsmann** *Bijoutier, Sibiu, str. Regina Maria 42*

Preţul banilor

In ziua de 10 Oct. 1935

Fr. Francezi	6.60	până la		6.90
Dolari	98.—	„	„	112.—
Mărci germane	38.—	„	„	39.50
Lire sterline	490.—	„	„	500.—
Lire italiene	8.80	„	„	9.20
Leva	0.90	„	„	1.20
Franci elveţieni	32.55	„	„	33.40
Şilingi austriaci	23.—	„	„	24.—

Răi plătitori la Foaie

In fiecare săptămână constatăm, că sunt mulţi abonaţi, cari nu plătesc. Şi între ei sunt şi de cari pot dar nu vreau. Aceasta nu este nici frumos, nici lucru creştinesc. Dintre aceştia mai dăm azi pe următorii: Ioan Puiu, Părău, jud. Făgăraş; Roman Alexandru, Şincai, jud. Mureş; Ioan Radu, Şibot, jud. Hunedoara; George Ardelean, Slatioara, jud. Maramureş; Pinca Anton, com. Salva, jud. Năsăud; Alexandru Mureşan, Săcălaia, jud. Someş; Căzan Nicolae, Tartaria de jos, jud. Alba; Mihai Oarcea, Valea Mare, jud. Arad; Vasile Hăugan, Bilbor, jud. Ciuc. — Alţii vor urma dacă nu-şi plătesc datoria.

Editura şi tiparul „Tipografia Poporului".
Redactor responsabil: H. N. BRATU.

Inaugurarea şoselei Sălişte—Novaci

Duminică 6 Octomvrie c., a avut loc în prezenţa Suveranului şi a unor membri din guvern inaugurarea şoselei, care leagă judeţul Sibiu cu judeţul Gorj.

Inaugurarea a avut loc în fruntaşa comună Poiana-Sibiului, unde M. Sa Regele a tăiat banda, dând curs liber circulaţiei, pe drumul care străbate una dintre cele mai pitoreşti poziţii, pe cari le are ţara.

Sub raport economic, drumul inaugurat Duminică prezintă o importanţă covârşitoare, dat fiind că el înlesneşte o bună comunicaţie între Ardeal şi provinciile din Vechiul Regat: Oltenia, Muntenia şi Dobrogea. Pentru ţărănimea din Mărginenime, acest drum, dă putinţa ca să se deplaseze cu turmele de oi, în condiţiile cele mai avantagioase. Deasemenea, sub raport comercial, drumul Sălişte—Novaci, permite o bună colaborare pe teren economic între Regat.

Ideia aceasta este a se atribui partidului naţional ţărănesc, care a început primele lucrări la acest drum, el fiind construit până în comuna Jina, de unde sub guvernarea dlui Tătărescu, s'au continuat lucrările, mai departe.

Determinarea epocei culesului

Culesul viilor trebue să se facă atunci când strugurii s'au copt bine, adică în momentul când ei au strâns în bobiţe maximum de zahăr şi au eliminat cea mai mare cantitate de aciditate, fără să piardă apa ce o conţin.

Culegând înainte, pe lângă că nu se poate obţine tot ceea ce ar putea da orice varietate, ca zahăr şi buchet, dar vom avea o cantitate de aciditate în must, mai mare decât cea normală, iar drept consecinţă, va rezulta un vin acru şi slab, ale cărui defecte vor fi mai mari sau mai mici, după cum timpul culesului a fost mai apropiat sau mai depărtat de epoca maturităţii strugurilor,

Nu trebue lăsat culesul nici după trecerea epocei de maturitate, căci întârziind, se micşorează cantitatea, prin evaporaţiunea apei din bobiţe, se consumă o parte din aciditate prin acţiunea soarelui şi se concentrează zahărul, dând un vin dulceag sau chiar dulce, a cărui fermentaţie se face greu şi adesea incomplectă.

De aceea culesul trebue început imediat ce struguii au ajuns la maturitatea lor fiziologică, şi aceasta se poate stabili grăduirea zilnică a mustului.

Chiar de pe acum se poate începe această operaţiune, dozând zahărul pe care îl conţin strugurii. Ar fi mult mai bine şi mai precis să se constate şi aciditatea. Aceasta fiind ceva mai greu, chiar numai dozarea zahărului poate determina epoca culesului, cu mult mai bine decât aşa în mod empiric cum se face acum.

Operaţiunea constă în a culege 1—1 1/2 kg. struguri din fiecare varietate şi din diferite părţi, cari să reprezinte mijlocia strugurilor, adică din acei expuşi la soare şi bine copţi şi din cei mai puţin prăjiţi.

Aceşti struguri se strivesc, iar mustul se strânge într'un vas.

Dozajul se face cu un musto-metru Dujardin-Salleron sau Babo. El constă dintr'un tub de sticlă mai subţire la capătul de sus, iar jos cu un mic rezervor cu mercur sau alice de plumb. El are forma alcoolometrului.

Inainte de întrebuinţare se spală cu apă şi apoi cu alcool, pentru a se lua orice fel de murdărie ar fi pe el.

Mustul după ce s'a limpezit bine sau după ce s'a filtrat, se pune într'o eprubetă de sticlă de 25—30 cm. înălţime, lăsând gol de 3—4 cm.

El trebue să fie cât se poate de limpede, căci altfel dă erori cari pot fi chiar de un grad.

Se prinde mustometrul de vârful tijei şi se introduce în eprubeta cu must, lăsându-l uşor să cadă prin greutatea lui şi dându-i drumul numai atunci când pluteşte.

La mustometrul Babo se poate citi imediat, pe când la sistemul Dujardin-Salleron, trebue ţinut câte-va minute pentru a se putea stabili şi temperatura.

Citirea se face întotdeauna sub menisc, adică sub curbura pe care o face mustul cu eprubeta.

Constatările se trec într'un carnet în care se înregistrează zilnic rezultatele obţinute.

La fiecare dozare constatată, că cantitatea de zahăr din must creşte, iar aciditatea scade.

Când la o analiză ulterioară cantitatea de zahăr este mai mică decât aceea făcută mai înainte, aceasta înseamnă că strugurii nu au fost bine aleşi, adică, sau au fost luaţi la analiza anterioară struguri prea copţi, sau la cea de pe urmă s'au luat struguri din cei mai puţin copţi. Intotdeauna cantitatea de zahăr creşte sau stagnează. Niciodată nu scade. Ea stagnează sau creşte foarte puţin, când timpul este noros sau temperatura este scăzută.

La un moment dat, cantitatea de zahăr se opreşte, adică staţionază sau are variaţiuni mici pe o perioadă de 3—4 zile.

Acesta este momentul maturităţii fiziologice, adică acela când strugurii şi-au concentrat maximum de zazăr în bobiţe şi când ei trebue culeşi.

„Drumul nou" *I. C. Ionescu.*

16375

MOTO: Nu e reclamă
Şi nici minciună
Cafeaua „Paşa"
E cea mai bună

INCUNOŞTIINŢARE!

Cu ocazia reînnoirii şi măririi magazinului

„LA PAŞA"

Sibiu, str. Regina Maria 42

Cu toată scumpirea mărfurilor, având stocuri în depozit am redus de necrezut preţurile la toate mărfurile după cum urmează: Cafea de o calitate bună, prăjită şi măcinată imediat la cerere 1/4 kg. dela Lei 33·— Cacao 1/4 kg. dela Lei 15·— Orez glase kg. Lei 22·— Untdelemn bun ptr. salate, maioneze etc. kg. Lei 32·—, Ceai rusesc dkg. Lei 3·— şi 4·—, Macaroane, spaghete, fidea etc. kg. Lei 20·—, Făină de Banat ptr. patiserie, cozonaci, special adusă numai pentru magazinul nostru kg. Lei 8·—, Halva triplu vanilată kg. Lei 44·—, Halva cu ciocolată kg. 48·—, Unt dessert zilnic proaspăt pachete de 100 gr. Lei 6·— buc., bloc kg. Lei 60·—, Lămâi buc. Lei 3·— şi Lei 4·— mari, precum toate articolele cu foarte mare reducere de preţuri. In combinaţie cu magazinul „La Paşa" se află şi renumita **„Bonbonerie Zamfirescu"** furnizorii Curţii Regale".

En gros! Notaţi bine adresa! En detail!

„LA PAŞA"

Sibiu, strada Regina Maria 42

Telefon 93 Convorbirile gratuite!

Plantarea din Toamnă

aduce succes sigur!

Catalogul general despre **pomi, trandafiri, tufe, viţe altoite** se trimite la cerere gratuit.

Ambrosi Fischer & Co.

Aiud, jud. Alba 16367

Şcolari! Toate recvizitele le puteţi cumpăra mai ieftin numai la: „Foaia Poporului".

Primăria comunei Hamba
Nr. 649|935 16372

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţă că comuna Hamba, arendează păşunatul de iarnă şi pădurea cu ghindă, în ziua de 14 Octomvrie 1935 orele 3 p. m., în localul primăriei comunale din Hamba.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea zilnic la această primărie în orele oficioase.

Hamba, 5 Oct. 1935.

Primăria com.

Plantaţi pomi fructiferi, că Vă îmbunătăţiţi pământul. Preţ curent despre arbori fructiferi, arbori de alee, tufe de ornament, pueţi sălbatici, trimite gratuit **Pepiniera** de **pomi altoiţi a institutiei agricole Mediaş.**

Telefon 29. 16374

14851

Beţia

Cine voeşte a scăpa de patima aceasta uricioasă să întrebuinţeze „Antibetinul Vertes" acutit legal, preparat de mulţi încercat, care desgustă beţivul de băuturi spirtoase. Fiind fără gust se poate da pătimaşului fără ştirea lui. Mii şi mii scrisori de recunoştinţă. 2 flacoane 300 lei. Spesele poştale şi ambalaj în regie propriu la Farmacia „Vulturul Alb" Lugoj, No. 34, Banat.

16371

Biroul advocaţial

Dr. TRAIAN MOGA

S'A MUTAT

în strada REGINA MARIA Nr. 39

Preţurile pieţei Sibiu

8 Octomvrie 1935

Calitate mărfei		Dela L	b	Până la L	b	Calitatea mărfei		Dela L	b	Până la L	b
1 kl.	Grâu	280	—	325	—	1 litru	Lapte de bivoli în piaţă				
„	Săcară	180	—	225	—			5	—	5	50
„	Orz	150	—	190	—	„	dus acasă	6		6	—
„	Ovăs	100	—	130	—	„	Smântână	25	—	30	—
„	Porumb	—	—	—	—	„	Lapte covăsi	5	—	6	—
„	„ nou	150	—	250	—	1 stj	Lemne de ars fag	765	—	875	—
„	Fasole	200	—	250	—	„	stejar	610	—	730	—
„	Mazăre	—	—	—	—	„	mestecate	510	—	735	—
„	Cartofi	45	—	70	—	„	Făn	45	—	70	—
„	„ spţism.	100	—	125	—	100 kgr	Lucernă	95	—	110	—
leg.	Morcovi galb	1	—	2	—	„	Trifoi	95	—	110	—
„	Pătrângel	1	—	2	—	„	Otavă	85	—	100	—
„	Ceapă	—	—	3	—	„	Paie de aşter.	40	—	44	—
1 buc.	Ţelină	1	—	4	—	100 k.	Napi de nutr.	26	—	30	—
1 buc.	Lămâie	3	50	9	50	100 b.	Bostani	—	—	—	—
1 kgr.	Ceapă	5	—	7	—	1 buc.	Gâscă	55	—	70	—
„	Usturoi	20	—	26	—	„	„ grasă	100	—	120	—
1 kgr.	Varză	1	—	2	—	„	Raţă	30	—	40	—
„	Mere	8	—	9	—	„	Curcan	70	—	110	—
„	Pere	5	—	14	—	„	Pui	20	—	50	—
„	Nuci	12	—	22	—	1 per.	Ou	1	20	1	40
„	Struguri	4		10	—	1 buc.	Găină	25	—	40	—
litru	Lapte de vacă în piaţă	—	—	—	—	„	Bobocigâscă	—	—	—	—
„	dus acasă	4	—	—	—	1 P.	„ raţă	—	—	—	—

De vânzare

casă cu 4 apartamente Sibiu, str. Roşiorilor Nr. 20 şi un teren de construcţie str. Zaharie Boiu Nr. 4. Informaţiuni se dau în biroul advocaţial Dr. Albert Dörr, Sibiu, palatul „Prima Ardeleană", între orele 4 şi 6 p. m. 16373

Ordine de casă

pentru proprietarii şi îngrijitorii de case, se află de vânzare, la Librăria Foaia Poporului, Sibiu.

Urmare din pag. 2-a

Sub umbrele înserării...

Primirea dela Porumbacul de jos. — Rostirile fruntaşilor politici. — Plecarea spre Sibiu.

In sfârşit, după trei ore de aşteptare, miile de ţărani adunaţi în piaţa Porumbaculuí de jos, au fost înştiinţaţi că fruntaşii politici au părăsit Scoreiul...

Primirea

La doi kilometri depărtare de Porumbac, aştepta o banderie de călăreţi, recrutaţi din tineretul naţional ţărănesc, cari au însoţit convoiul maşinilor, până la poarta de triumf din marginea satului, unde aştepta comitetul organizaţiei din Porumbac în frunte cu preşedintele Ieronim Bratu.

La a doua poartă de triumf, aştepta fanfara avrigenilor, organizaţia dela Avrig precum şi delegaţii din comunele jud. Sibiu: Săcădate, Glâmboaca, Racoviţa etc.

O manifestare însufleţită făcută dlui Ion Mihalache

Urcat pe tribună, dl Ion Mihalache a fost îndelung aplaudat de miile de ţărani, cari au rămas până în adâncul nopţii să mărturisească credinţa lor, faţă de partidul naţional ţărănesc.

Adunarea a fost deschisă de dl Alex. Bratu, înv. dir. din Porumbacul de jos, care salută prezenţa în mijlocul poporului a dlui Ion Mihalache, Mihai Popovici, Aurel Dobrescu, Victor Moldovan şi a dlui Nicolae Nicoară, care a răspuns chemării făgărăşanilor, prezentându-se cu avrigenii la această demonstraţie de înfrăţire, a tuturor forţelor democratice.

In mijlocul entuziasmului mulţimei a luat cuvântul dl Aurel Dobrescu, care a cerut iertare pentru întârzierea de aproape 3 ore. Aceasta s'a întâmplat în urma faptului, că prin toate comunele, prin cari am trecut — a spus dl Dobrescu — poporul ne-a înconjurat cu dragostea lor.

Cuvântarea dlui Mihai Popovici

Urmând la cuvânt dl Mihai Popovici, d-sa a spus următoarele:

Dl Ion Mihalache a hotărît să inspecteze batalioanele din judeţul Făgăraş. D-voastră ştiţi să apăraţi drepturile ţărănimei. De aceasta aţi dat dovadă şi în trecut. Azi libertăţile poporului sunt călcate în picioare. Nimeni nu are voe să-şi spună cnvântul, căci intervine cenzura. (Mulţimea manifestează împotriva cenzurii şi a stării de asediu).

Liberalii şi-au bătut joc de cele mai sfinte drepturi ale poporului nostru. De aceea vă spun, că datoria voastră e să vă înşiruiţi sub steagul partidului naţional ţărănesc.

Mobilizarea Ardealului

a sunat. In fruntea oastei se găseşte Iuliu Maniu, care vă chiamă la luptă. Dl Maniu a dat semnalul la Uioara şi Cut, iar trupele noastre au dat o lecţie la Sibiu, celor cari s'au obrăsnicit. Liberalii, la Bucureşti, vor primi o nouă lecţie.

Ultimul discurs pe care dl Ion Mihalache l-a rostit în faţa făgărăşenilor

Dl Ion Mihalache şi-a exprimat părerea de rău, că a descălecat la o oră aşa de târzie, aici în fruntaşa comună Porumbacul de jos. Vă voiu spune pe 'ntuneric, cum se spune în biserică: Veniţi să luaţi lumină! E lumina partidului naţional ţărănesc. Luminaţi-vă! Deşteptaţi-vă! Ceasul ţărănimei se apropie! Nimeni şi nimic nu ne poate opri. Azi norodul întreg se înşirue în rândurile noastre. Aici s'a mişcat satul din adâncurile lui şi toată suflarea care nu mai poate suferi impilările, e alături de noi.

Vin valurile

cum vin valurile Oltului, şi întocmai cum aceste valuri ale Oltului au isbit în stâncile Carpaţilor, sfărâmându-le şi intrând în vechiul regat — tot aşa valurile noastre sdrobesc stânca ciocoismului.

Aşezare nouă

Ne trebuesc legiuiri noui. Vrem ca statul nou să se bizue pe puteri noui. Noi nu cerşim un blid de linte. Venim cu un contract pe care l-am încheiat cu ţara şi poporul. Nu venim cu făgăduieli, ci cerem tuturor să-şi facă datoria, ca să dărâmăm ce au construit în 70 de ani ciocoii.

Nici liberalii nu mai cred în guvernarea lor. Au început să se certe între ei, pentrucă au pierdut bătălia.

Făgăraşul, cetate nebiruită

Pretutindeni am găsit un zid puternic în jurul nostru. M'am legat să duc lupta aceasta, pentrucă eu sunt os din osul vostru. Nu mă voiu pleca şi voiu duce lupta la biruinţă. Felicit pe dl Mihai Popovici şi Aurel Dobrescu, pentru felul cu care au ştiut pregăti sufletele şi conştiinţa d-voastre.

Salutul organizaţiilor dela Bistriţa-Năsăud

a fost exprimat, prin dl Victor Moldovan, care spune: Grănicerii dela Bistriţa, prin cuvântul meu trimite salutul frăţesc, tovarăşilor de luptă din ţara Făgăraşului.

Incheind seria vorbirilor — dl dr. Aurel Dobrescu, mulţumeşte porumbăcenilor şi comunelor din jur şi a celor din partea de răsărit a judeţului Sibiu, cari au răspuns, în număr aşa de frumos, chemării adresată de organizaţia dela Făgăraş.

De aci fruntaşii politici au plecat cu maşinile spre Sibiu, de unde, dimineaţa, au continuat drumul spre Turda. *Rep.*

Ce se petrece în alte ţări

CEHOSLOVACIA. Guvernul dela Praga pregăteşte bugetul pe anul viitor. In acest buget s'a prevăzut, deja, 5 milioane coroane, pentru aviaţia sportivă, potrivit proectului ministerului de lucrări publice. Guvernul cehoslovac recunoaşte, prin aceasta, că sportul aviatic e necesar şi e singurul care poate pregăti bune elemente, pentru aviaţia ţării. Anul acesta s'a început acţiunea, prin care se instruează 1000 de piloţi. Cehoslovacia dispune de 15 Aerocluburi, cari vor fi înzestrate, fiecare, cu câte 100 avioane noui.

ITALIA. Fără îndoială, că Italia este una dintre ţările cu cea mai deasă populaţie. Pe o suprafaţă de 310 mii km. patraţi trăesc 42 milioane locuitori. Până în anul 1925 în fiecare an părăseau Italia un număr de peste 400 mii cetăţeni. Guvernul fascist în frunte cu ducele Musolini au făcut toate sforţările, spre a împiedeca emigrările (părăsirea patriei). Pornirea acestui războiu, pare a fi o necesitate pentru Italia, care îşi chinuia populaţia numeroasă între graniţele unei ţări necorespunzătoare acestui număr covârşitor de cetăţeni.

ABISINIA. Vehib Paşa, comandantul armatelor abisiniene a declarat, că Italia, chiar dacă ar dispune de 500 mii soldaţi, nu poate, totuşi, cuceri Abisinia, fiindcă ar muri de sete. Incă de acum, Italia cară apă în Eritreea. In afară de aceasta, Italia nu are destule forţe şi nici banii necesari pentru a-şi putea duce scopul la îndeplinire. — Aşa se mângâe Abisinienii. Faptele arată, însă, că Italienii zilnic cuceresc noui părţi din Abisinia.

GERMANIA. Fabricele de armament lucrează de zor. După construcţiile tancurilor uşoare, urmează construcţia tancurilor grele. In legătură cu aceasta, s'a pornit în Germania o discuţie, pentru adoptarea tancurilor la nevoile infanteriei pe câmpul de luptă.

Răscoala din Bulgaria

Capul lui Boris şi proclamarea republicei

In numărul trecut al foii am scris primele ştiri (pe cari le-am primit la încheierea foii) în legătură cu lovitura de stat, care s'a plănuit în Bulgaria.

Alte amănunte

După câteva zile dela izbucnirea acestor tulburări, primul ministru bulgar Toscheff, a rostit la radio un discurs din care reţinem: Complotiştii şi autorii încercării loviturii de stat, au pus la cale uciderea regelui Boris, precum şi a reginei şi a unor membri din guvern şi peste 40 ofiţeri superiori ai armatei bulgare.

O aniversare tristă

Pe ziua de 3 Octomvrie, regele Boris, voia să-şi serbeze ziua onomastică. In vederea acestei serbări naţionale, pe întreg cuprinsul Bulgariei s'au făcut mari pregătiri, urmând ca în această zi să aibă loc în centrele şi oraşele importante, părăzi militare.

Din pricina tulburărilor petrecute în ajun (în 2 Octomvrie), aceste serbări s'au desfăşurat numai în unele centre.

La Sofia serbările s'au redus la o simplă slujbă religioasă (Te-deum). Suveranul, care era încă sub ameninţările complotiştilor, nu a participat la această slujbă, el rămânând la reşedinţa regală dela Euxinograd.

Măsurile de ordine

Directorul poliţiei bulgare, ajutat de organele sale, a arestat 153 persoane în provincie şi 62 la Sofia. Este vorba numai de arestaţi civili. Afară de aceştia au fost arestaţi, de către forţele militare: un colonel, trei maiori şi 11 căpitani.

Pentruca Bulgaria să fie pusă la adăpostul oricăror tulburări, cari ar mai mocni, autorităţile militare au luat cele mai severe măsuri, proclamând starea de asediu, cu cele mai aspre porunci. S'a interzis cu desăvârşire ţinerea de întruniri publice. Deasemenea s'a interzis sub pedeapsă portul de arme. Intre miezul nopţii şi ora 5 dimineaţa, circulaţia pe străzi este oprită.

Răsfrângerile în politica externă

A doua zi după serbările de aniversare a Suveranului Boris, — ministrul de externe al Bulgariei, Kioslivanov a sosit la Belgrad, capitala Jugoslaviei. Intrebat de ziarişti asupra ultimelor evenimente petrecute în Bulgaria, ministrul afacerilor streine a declarat, că nu poate spune nimic în această privinţă. Totuşi din cele ce au transpirat, gazetarii au putut observa, că reprezentantul Bulgariei este foarte îngrijorat şi că vizita sa în aceste ceasuri de grea cumpănă, pentru Bulgaria, îşi are un tâlc bine stabilit.

Cruce, Spadă şi Carte

Din zi ce mergem, toamna se arată tot mai deslușită... Zilele devin mai scurte mai posomorîte, cu cer încărcat de nouri cenușii, iar din înălțimile întunecate ale văzduhurilor cad picuri de ploae rece. Porumbiștile, lovite de brumă, îmbracă ponoarele și dâmburile țarinelor noastre — singura podoabă ce a mai rămas în câmpurile tăcute.

E toamnă...

Când încrustez aceste rânduri, pe fila albă, în școalele satelor noastre primare învățătorul — cărturarul sârguincios — a aprins făclia luminoasă a sufletului său, pentru ca din căldura și văpaia ei să se lumineze și încălzească, sufletul acelor, cari mâine vor forma generația cea nouă.

In ungherele școalei, cari până acum erau oblojite cu tortul de paianjen, s'au aninat, în ulcele cu apă curată, crenguțe de „busuioc, floare de dar...", crenguțe cari freamătă înfiorate de văpaia și lumina caldă, ce se răsfrânge din sufletul învățătorului, ca un smerit prinos de jertfă, depus la picioarele țării sale scumpe.

Copiii satului cu păr bălai, cu inimile încălzite de noua înfrățire, care îi strânge pe toți sub aripile ocrotitoare ale școalei și sub privirea și mâna mângâietoare a învățătorului — ascultă, ca bătrânii sfătoși, tâlcul slovei și sfatul cărții, tălmăcit de bunul lor povățuitor, care propovăduește de pe amvonul său atât de drag.

E atâta frumusețe în această curată strădanie!

*

Vremea noastră de acum își caută, pe pârtia cursului său de veacuri, cea mai înaltă întrupare a năzuințelor sale, cu revărsări de lumină și belșug de virtuți alese. Toată munca mare a neamurilor, toată frământarea largă a sufletelor, se începe odată cu ziua în care se inaugurează călirea unei noui verigi la lanțul propășirei noastre culturale.

Pentru a deslega mai ușor taina care învălue în ea toate virtuțile mari ale unui neam; pentru a putea să ne urmăm cursul marilor noastre prefaceri, între granițele și pe vatra pământului Daco-Roman, ne este pus la îndemână cheia de aur: Cartea, cu nemăsurata povață a slovelor sale mărunte, care se aseamănă cu un ogor proaspăt lucrat, în țărâna căruia „copilul pământului" a îngropat bobul rodnic.

Spre această neprețuită taină a cărții, tineretul nostru școlar pornește însetat sub îndemnul atât de bine spus de către o oarecare înțelepciune bătrânească: „Câmpu-i alb — oile's negre, cin' le vede nu le crede, cin' le paște le cunoaște..."

*

Cartea este cheia de aur, care descue cămara de nestemate și-i arată celui iubitor de ea căile mai apropiate pe cari poate străbate cu mai mare ușurință spre țânta fericirei sale, spre țânta fericirii Neamului și a Patriei. Cei cari nu se pătrund de rostul slovei și de povața cărții, cu alese virtuți, rătăcesc pururea, în bezna nopților și privesc buimaci spre ziua de mâine.

Asemenea acestor din urmă — călători fără busolă — i-a fost dat și bietului nostru neam românesc să-și poarte povara ursitei sale, prin cursul celor 19 secole de existență. Adâncit — de asuprirea uneltirilor viclene — în bezna negurilor nesfârșite, neamul românesc nefiind luminat în drumul său, decât de o palidă lumină a unui sfeșnic bătut de vânturi și aspre furtuni, — a dibuit în toate părțile, s'a poticnit la atâtea răscruci, pe cari stăpânii de ieri i-le așeza în drumul dăinuirei sale.

*

Trudit de calea, atât de lungă, străbătută prin bezna nopților, cu palide raze de lumină, — sărmanul meu neam, de ieri, s'a oprit, așișderea vlăjganului, pe o stâncă de piatră, din coasta muntelui, unde cu mâneca sumanului își sbicea sudorile frunții, așteptând să se ivească zorile Invierii sale din milenara asuprire.

Astfel e și astăzi poporul nostru de țărani blânzi și sârguincioși. El e ca un copil menit să se ridice, prin cultură aleasă și creșterea ce i-se dă, la o soarte mai bună și mai demnă de trecutul său, atât de bogat în virtuți alese și suflete mari.

Invățătorule! ia aminte: sufletul copilului, zămislit din coapsa acestui țăran bun și sârguincios, — este încredințat în mâinile tale! El este asemenea unui bulgăr de lut, pe care iscusitul olar îl prinde între palmele sale, pentru a-l transforma într'un răvar chindisit cu migăleală, în care — după-ce a fost învârtoșat de căldura cuptoarelor — se vor așeza crenguțe de flori culese cu mâini curate, ca să învioreze firea cu mirosul lor...

*

In vârtejul greutăților de tot felul cari s'au abătut de câțiva ani asupra țării, străbate o rază de nădejde, care se desprinde din satele noastre, pierdute pe vâlcele, pe sub poalele munților și pe întinsele șesuri. E raza care se răsfrânge din sufletul învățătorului. Neadormit străjer, știu că tu lupți cu greutăți poate mai mari ca oricari alți cărturari ai satului: salar de mizerie, neputicios de a-și îngriji o gospodărie, conducător de școală, conducător de străjerie, de premilitărie, membru în sfatul obștesc și multe alte obligații, cari ți se impun... Toate acestea le știu și le înțeleg, așa de bine. Dar mai știu ceva, iubite tovarăș de suferință: în sufletul tău de mucenic, arde pururea candela frumoaselor virtuți: apostolat, speranță, dragoste de opinca din care te-ai ridicat și nizuința spre o mai bună soarte a neamului.

O chemare nouă vine de undeva de departe... Tu o auzi mai bine ca ori care altul. Cu puterile tale sleite de muncă trudnică, fă o ultimă sforțare, în aceste ceasuri de grea cumpănă. De te simți prea slăbit în forțe, chiamă-l și pe duhovnicul satului, tovarășul tău din luptele de grea încercare. Uniți-vă puterile voastre, și înfrățind Crucea cu Cartea să pornim spre o transformare nouă, începând de jos în sus.

Poporul e al vostru, voi sunteți ai poporului, căci v'ați ridicat din opinca lui; ați primit lumina slovei cu banul agonisit din munca lui istovitoare și voi sunteți cei mai îndreptățiți să dispuneți asupra lui, fiindcă voi îl creșteți în respectul față de Cruce și 'n dragostea față de Carte. Primele mânuiri de spadă voi le faceți, prin Străjerie și Premilitărie.

Cu cele trei arme: Cruce, Carte, și Spadă, porniți marea Cruciadă de desrobire a gloatei. Cei ce se vor pune de-a curmezișul — să-i știți: Sunt trădătorii Neamului, trădătorii Patriei și-ai intereselor obștești.

Nic. Nicoară-Dobârceanu

Plătiți-vă abonamentul!

E o datorie de onoare!

Dela Făgăraș - la Turda

Vatra marilor ctitori-mucenici Horia, Iancu și Rațiu stă gata de mobilizare. — Ședința organizației național țărăniste.

După cum scriem în altă parte a foii — dela Făgăraș — după o noapte de odihnă la Sibiu — d-nii Ion Mihalache, Mihai Popovici și Victor Moldovan, au plecat, Luni dimineața, la Turda, unde era fixată ședința comitetului județan a partidului național țărănesc.

La marginea orașului Turda

Fruntașii politici au fost întâmpinați de d-nii Valer Moldovan, vice-președinte al organizației național țărăniste din Ardeal și Ionel Pop, deputat, președintele organizație de Turda.

Ședința comitetului

s'a deschis la orele 1 d. m., de către dl Valer Moldovan, care a prezidat această ședință. Au luat cuvântul: dl Ionel Pop, Gh. Mărie, secret. general al org. de Turda, N. Aron, în numele tineretului și dr. Ionel Palade, care desvoltă problema moților. Dl dr. Victor Moldovan și-a încheiat discursul său cu cuvintele: La revedere în 14 Noemvrie, la București, când vom rezolva și problema Moților.

Cuvântare dlui Mihai Popovici

Luând cuvântul, dl Mihai Popovici a arătat rostul acestor vizite, pe cari le face împreună cu dl Ion Mihalache, la organizațiile ardelene. Aduce elogii luptătorului pentru cauzele țărănești și naționale Iuliu Maniu și apelează la unire în jurul steagului purtat de bravul Ion Mihalache.

Din rostirea dlui Ion Mihalache

desprindem dintre altele, următoarele: Noi avem puncte de orientare cari nu ne lasă să greșim. Un punct este aici la Turda și în jurul Albei Iuliei, unde au luptat pentru drepturile românilor: Horia și Avram Iancu. Iar eu vin din țara lui Tudor Vladimirescu, care a dus o luptă tot atât de sfântă.

La sfârșit a luat cuvântul dl Valer Moldovan, care a închiat rostirea d-sale cu următoarele: Mergi înainte dle Președinte, noi te vom urma!

Congresul organizației național țărăniste din Bihor

Alegerea unui nou președinte, în locul regretatului Ghiță Crișan

Duminică 6 Octomvrie c., a avut loc la Oradea congresul organizației național țărăniste din județul Bihor. Congresul a fost prezidat de dl dr. Valer Moldovan, profesor universitar din Cluj și vicepreședintele organizațiilor din Ardeal.

La acest congres au participat un număr de 1500 delegații din cele 420 comune ale județului Bihor.

Dela centru București, a participat dl Armand Călinescu, iar dela centrul regional Cluj au participat d-nii: Simion Nemeș, Adonis Popov, Cornel Bianu.

Cu acest prilej, organizația de Bihor a partidului național țărănesc a ales de președinte, în locul rămas vacant pe urma morții lui Ghiță Crișan, pe dl dr. Teodor Roxin, un devotat fruntaș politic al bihorenilor.

După terminarea formelor, cari se cer a se îndeplini la aceste congrese, au ținut însuflețite cuvântări d-nii: Valer Moldovan, Armand Călinescu, Adonis Popov, Augustin Comșa, toți scoțând în relief forța democratică, pe care se bizue partidul național țărănesc, singurul instrument, care poate aduce serioase garanții în viața de stat.